

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4175/2021
03.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Марко Јокић, адвокат из ..., против тужене Општине Тител, коју заступа Општинско јавно правобранилаштво, а коју заступа Рајко Мартиновић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 4970/2019 од 02.02.2021. године, у седници одржаној дана 03.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 4970/2019 од 02.02.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Новом Саду Гж 4970/2019 од 02.02.2021. године у преиначујућем делу става 1. изреке, ставу 2. и ставу 3. изреке, жалба тужене одбија као неоснована и пресуда Основног суда у Новом Саду П 3934/2019 од 21.10.2019. године у ставу 1. изреке потврђује.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи на име трошкова ревизијског поступка исплати 53.000,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 3934/2019 од 21.10.2019. године, ставом првим изреке, тужбени захтев тужиље је делимично усвојен и обавезана тужена да тужиљи на име накнаде материјалне штете на возилу исплати износ од 148.447,00 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2019. године до исплате, на име накнаде издавања метеоролошког извештаја износ од 4.559,11 динара са законском затезном каматом почев од 27.09.2017. године до исплате и на име накнаде трошкова издавања службене белешке о догађају у износу од 1.540,00 динара са законском затезном каматом од 12.09.2017. године до исплате, као и да јој на име трошкова поступка исплати износ од 127.416,72 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, све у року од осам дана под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, део

тужбеног захтева који се односи на обавезу исплате законске затезне камате на име штете на возилу у износу од 148.447,00 динара, за период почев од 05.10.2017. до 21.10.2019. године, као и део захтева који се односи на обавезу исплате законске затезне камате на трошкове поступка за период од дана пресуђења до дана извршности пресуде се одбија.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гж 4970/2019 од 02.02.2021. године, ставом првим изреке, жалба тужиље је одбијена, а пресуда Основног суда у Новом Саду П 3934/2019 од 21.10.2019. године у побијаном одбијајућем делу (став 3. изреке) потврђује, а жалба тужене се усваја и пресуда Основног суда у Новом Саду П 3934/2019 од 21.10.2019. године преиначава тако што се одбија тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати износ од укупно 148.447,00 динара са законском затезном каматом од 21.10.2019. године до исплате, на име накнаде трошкова издавања метеоролошког извештаја износ од 4.559,11 динара са законском затезном каматом од 27.09.2017. године до исплате и на име накнаде трошкова издавања службене белешке о догађају износ од 1.540,00 динара са законском затезном каматом од 12.09.2017. године до исплате, као и да јој на име трошкова поступка исплати износ од 127.416,72 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, све у року од осам дана под претњом извршења. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 7.500,00 динара, у року од осам дана под претњом извршења. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара у року од осам дана под претњом извршења.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложила да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. ЗПП. Из садржине навода ревизије произилази да тужиља ревидира на преиначујући део другостепене пресуде којим је одбијен њен тужбени захтев – део става 1. изреке и на став 2. и на став 3. изреке пресуде.

Врховни касациони суд налази да су због постојања потребе уједначавања судске праксе, испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) за одлучивање о ревизији тужиље, као изузетно дозвољеној, с обзиром да је правни став изражен у побијаној одлуци о праву тужиље на накнаду штете супротно правном схватању израженом у правноснажним одлукама Врховног касационог суда са чињеничним стањем и тужбеним захтевом као у овој и сличној правној ствари, па је ради потребе уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу првом изреке.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је власник возила марке „...“ модел „...“ рег. ознаке ... Дана 02.09.2017. године, наведеним возилом управљала је сестра тужиле ББ. Возило је у вечерњим часовима зауставила и паркирала у главној улици у ..., испред угоститељског објекта који се налази у тој улици на броју ... Након уласка сестре тужиле у угоститељски објекат, дошло је до нагле промене времена. Почео је да дува јак ветар и да пада киша. Услед таквог невремена дошло је до пада дрвета са крошњом и део дрвета који се налазио поред возила пао је на возило обухватајући и шофершајбну. О штетном догађају обавештен је МУП. Сачињен је записник који је тужила прибавила и за исти платила износ од 1.540,00 динара. Према извештају метеоролошког РХМЗ Београд од 28.09.2017. године на подручју места Тител је било јаке појаве олујног ветра максималне брзине (удара) од 17,2 до 20,7 метара у секунди. За прибављање назначеног извештаја РХМЗ Београд тужила је платила таксу у износу од 4.560,00 динара дана 27.09.2017. године. У току првостепеног поступка обављено је вештачење и утврђено да је поправка возила на дан 27.09.2017. године као и у време пресуђења изнела 148.447,00 динара од чега ПДВ износи 24.741,00 динара.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је оценио да је тужена одговорна за штету која је поводом критичног догађаја претрпела тужила. Правно утемељење за одговорност тужене за насталу штету првостепени суд заснива на члану 2. став 1. Закона о комуналним делатностима и Одлуци о комуналним делатностима Скупштине општине Тител (члан 2. тачка 11, члан 3, члан 174. став 1. и члан 175. тачка 7. и члан 176, као и члан 173. ЗОО). Према члану 2. став 1. Закона о комуналним делатностима прописано је да су комуналне делатности у смислу тог закона делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица, а према ставу 3. истог члана прописано је да су комуналне делатности, између осталог, одржавање улица и путева (тачка 10). Према члану 175. Одлуке о комуналним делатностима Скупштине општине Тител прописано је да одржавање свих елемената зеленила, између осталог и дрвећа и изданака око дрвећа и уклањања орезаних и оштећених грана потпада под категорију обављања комуналних делатности, а чији надзор врши управо надлежни органи Општине Тител. Предметно стабло, чији је део пао на возило тужиле и исто оштетио представља опасну ствар. Сходно члану 173. ЗОО штета настала у вези са опасном ствари односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари односно делатности изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. У конкретном случају тужена није доказала постојање неког разлога предвиђених чланом 177. Закона о облигационим односима, тј. да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети ни избећи или отклонити. Тужена није предложила вештачење на ту околност нити је доказала да се по својим карактеристикама настанак штете може приписати искључиво временским условима који су постојали у време штетног догађаја. Сходно томе, захтев за накнаду штете је усвојио док је одбио део захтева за камату на износ од 148.447,00 динара за период од 05.10.2017. до 21.10.2019. године и исплату законске затезне камате на трошкове поступка од пресуђења до извршности.

Другостепени суд није прихватио овакво становиште првостепеног суда у усвајајућем делу. Ово је из разлога што сматра да је тужила требала на погодан начин да

докаже да је предметно стабло пало због узрока који се налази у старом дрвету (старо, оштећено дрво и слично) с обзиром на то да дрво само по себи не представља опасну ствар. Тужилџа сходно члану 231. став 2. ЗПП није пружила релевантне доказе на основу којих би се несумњиво могло закључити да је дрво које је пало и проузроковало штету на возилу пало из узрока који се налази у самом дрвету, те да би сходно томе исто представљало опасну ствар при чему би тужена у таквом случају била одговорна за накнаду штете јер је пропустила да редовно обавља своју комуналну делатност која се односила на одржавање зеленила на подручју Општине Тител. Значи, тужилџа није доказала да је дрво пало на возило услед узрока које потиче од самог дрвета као последица неадекватног одржавања што би се могло приписати кривици тужене те да стога не постоји основ за одговорност тужене за штету. Терет доказивања да је дрво у конкретном случају представљало опасну ствар био је на страни тужилџе а не на страни тужене па је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужилџе.

По оцени Врховног касационог суда, овакво правно становиште другостепеног суда није прихватљиво. Ово из разлога што је према одредби члана 2. ст. 1. и 2. Закона о комуналним делатностима прописано да јединица локалне самоуправе је дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета обима, доступности и континуитета као и надзор над вршењем делатности пружања комуналних услуга од значај за остварење животне потребе физичких и правних лица. Према Одлуци о комуналним делатностима Скупштине општине Тител (члан 175) уређење одржавања јавних зелених површина обухвата и одржавање свих елемената зеленила, између осталог и дрвећа, у шта спада сечење и резивање грана, дрвећа и изданака око дрвећа и уклањање орезаних и оштећених грана и обезбеђење коришћења јавних зелених површина у складу са њиховом наменом. Возило тужилџе је било стационарирано на паркингу које је предвиђено Одлуком о јавним паркиралиштима и паркирању на територији општине. Из тога произилази да правилно првостепени суд закључује да се одговорност тужене заснива на чињеници да је јединица локалне самоуправе дужна да се стара о организовању и континуираном вршењу комуналних услуга, а под вршењем комуналних услуга спада и одржавање свих зелених површина и уређивање грана дрвећа. Стабло на самом паркиралишту је део општинског зеленила и представља опасну ствар. Одговорност тужене у конкретном случају процењује се са аспекта постојања објективне одговорности за штету насталу од опасне ствари. За постојање права тужилџе као оштећене довољно је да докаже да штета на возилу потиче од опасне ствари – стабла дрвета услед чијег лома и пада је настала штета на возилу. Како је Општина Тител као локални орган власти у обавези да врши обезбеђење одговарајућег квалитета и контролу одржавања свих елемената зеленила, између осталог и дрвећа (сечење, резивање и контролу да ли иста представљају опасност) то је обавеза тужене била да докаже да је штета на возилу тужилџе настала из разлога предвиђених чланом 177. ЗОО, тј. да је штета настала из узрока чије се дејство није могло предвидети ни избећи, или отклонити, односно да су по својим карактеристикама искључиво временски услови који су постојали у време штетног догађаја проузроковали пад дрвета. Тај доказ се могао извести вештачењем од стране вештака одговарајуће специјалности, а терет доказивања те чињенице је био управо на туженој а не на тужилџи како погрешно закључује другостепени суд. Тужена је требала да докаже и предложи извођење доказа на

околности да је адекватно одржавала градско зеленило, између осталог и назначено стабло, а што све тужена у току поступка није доказала.

Стога је првостепени суд правилно закључио да се сходно одредби члана 231. у вези члана 228. ЗПП одговорност за накнаду штете на возилу тужиље може приписати управо туженој.

Из свега изнетог произлази да је другостепени суд на утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право.

На основу члана 416. става 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео на основу члана 165. става 2. ЗПП, при чему су тужиљи признати следећи трошкови ревизијског поступка и то: на име стручног састав ревизије износ од 33.000,00 динара, на име таксе за ревизију износ од 20.000,00 динара (сходно прецизираном захтеву тужиље), а у складу са АТ и ТТ.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић